

Aktīvā nodarbinātības pasākuma „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” īstenotāju izvēles kārtība

I. Vispārīgie noteikumi

1. Aktīvā nodarbinātības pasākuma „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” (turpmāk – Pasākums) īstenotāju izvēles kārtība (turpmāk – kārtība) nosaka, kā Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) filiāļu aktīvo nodarbinātības pasākumu īstenotāju izvēles komisija (turpmāk – Komisija) izvērtē Pasākuma īstenotāju (turpmāk – pretendentu) iesniegtos pieteikumus Pasākuma īstenošanai (turpmāk – pieteikums), atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumos Nr.75 “Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenotāju izvēles principiem” (turpmāk – Noteikumi) noteiktajam.
2. Pasākumu finansē no valsts speciālā budžeta līdzekļiem.

II. Prasības piedāvājuma noformējumam un iesniegšanai

3. Pretendents pieteikumu sagatavo un iesniedz saskaņā ar šajā kārtībā izvirzītajām prasībām.
4. Pretendenta pieteikums ir NVA īpašums un netiek atdoti atpakaļ pretendentiem.
5. Iesniegtajiem dokumentiem jābūt skaidri salasāmiem, lai izvairītos no jebkādiem pārpratumiem. Vārdiem un skaitļiem jābūt bez iestarpinājumiem, labojumiem vai dzēsumiem.
6. Pieteikumam jābūt valsts valodā.
7. Pretendenta pieteikumu un tā pielikumus paraksta pretendenta pārstāvēt tiesīga vai pretendenta pilnvarota persona. Personas, kuras paraksta pieteikumu, pārstāvības tiesībām jābūt nostiprinātām atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam regulējumam. Ja pieteikumā iekļauto dokumentāciju paraksta pilnvarota persona, piedāvājumam pievieno pretendenta paraksta tiesīgās personas izdotu pilnvaru vai normatīvajos aktos noteiktā kārtībā apliecinātu pilnvarojuma kopiju.
8. Pretendenta pieteikuma izskatīšanu Komisijā uzsāk ne vēlāk kā desmit darba dienu laikā pēc terminētās pieteikšanās perioda noslēgšanās dienas;
9. Līdz pretendenta pieteikuma izskatīšanas Komisijā dienai pretendents ir tiesīgs grozīt iesniegto pieteikumu. Paziņojums par grozījumiem pieteikumā sagatavojams, noformējams un iesniedzams tāpat kā pieteikums un tajā ir jābūt norādei, ka tie ir sākotnējā pieteikuma grozījumi.
10. Līdz pretendenta pieteikuma izskatīšanas Komisija dienai pretendents ir tiesīgs atsaukt iesniegto pieteikumu rakstveidā (atbilstoši 2018.gada 4.septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.558 “Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtībā noteiktajam”) par to paziņojot NVA. Pieteikuma atsaukšana nav grozāma un Komisijā pieteikumu nevērtē.

III. Pretendenta atlases dokumenti un kritēriji pretendenta vērtēšanai

11. Lai novērtētu pretendenta atbilstību Pasākuma īstenošanas nosacījumiem, pretendentam jāiesniedz šādi dokumenti:
  - 11.1. pieteikums;
  - 11.2. pieteikuma pielikums “Pretendenta piedāvāto darba vietu saraksts”;

- 11.3. pieteikuma pielikums "Pretendenta piedāvātās darba vietas darba pienākumu apraksts".
12. Komisija uz lēmuma pieņemšanas dienu pārlicinās, ka pretendents atbilst šādām prasībām:
- 12.1. 12.1. Komisija, atbilstoši Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma (turpmāk – Sankciju likums) 11.² pantā noteiktajam, pretendentam, tā valdes vai padomes locekļiem, patiesā labuma guvējam, pārstāvētiesīgai personai vai prokūristam, vai personai, kura ir pilnvarota pārstāvēt pretendentu darbībās nav noteiktas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts sankcijas. Papildus Komisija pārlicinās vai pretendents nav 2022. gada 8. aprīļa Eiropas Komisija Padomes regulu (ES) 2022/576, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk – Komisijas regula (EU) 2022/576), 5.1 panta pirmajā punktā minētā juridiskā persona, vienība vai struktūra, kas veic uzņēmējdarbību Krievijā un kam vairāk nekā 50 % īpašuma daļu ir valsts īpašumā vai publiskā kontrolē;
- 12.2. saskaņā ar Noteikumu 15.1.apakšpunkta prasībām – pretendents ir reģistrēts saskaņā ar attiecīgo saimniecisko darbību regulējošo normatīvo aktu prasībām, kā arī pretendenta pieteikumā norādītais NACE kods ir reģistrēts Valsts ieņēmuma dienesta (turpmāk – VID) publiskojamo datu bāzē;
- 12.3. saskaņā ar Noteikumu 15.2.apakšpunkta prasībām – pretendentam ir licence, akreditācijas lapa, sertifikāts attiecīgo pakalpojumu sniegšanai, ja to nepieciešamību nosaka normatīvie akti;
- 12.4. saskaņā ar Noteikumu 15.4.apakšpunkta prasībām – pretendents pēdējā gada laikā nav būtiski pārkāpis NVA pasākumu īstenošanas nosacījumus;
- 12.5. saskaņā ar Noteikumu 15.5.apakšpunkta prasībām – uz pretendentu neattiecas neviens no Publisko iepirkumu likuma (turpmāk – PIL) 42. panta pirmās daļas 3., 7. un 8.punktā minētajiem izslēgšanas noteikumiem:
- 12.5.1. ir pasludināts pretendenta maksātnespējas process, apturēta pretendenta saimnieciskā darbība, pretendents tiek likvidēts;
- 12.5.2. pretendents ar kompetentas institūcijas lēmumu, tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu un sodīts par pārkāpumu, kurš izpaužas kā:
- 12.5.2.1.vienas vai vairāku personu nodarbināšana, ja tām nav nepieciešamās darba atļaujas vai ja tās nav tiesīgas uzturēties Eiropas Savienības dalībvalstī;
- 12.5.2.2.personas nodarbināšana bez rakstveidā noslēgta darba līguma, nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā neiesniedzot par šo personu informatīvo deklarāciju par darbiniekiem, kas iesniedzama par personām, kuras uzsāk darbu.
- 12.6. saskaņā ar Noteikumu 15.5.apakšpunkta prasībām – pretendentam Latvijā vai valstī, kurā tas reģistrēts vai kurā atrodas tā pastāvīgā dzīvesvieta, nav nodokļu parāds, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāds, kas kopsummā kādā no valstīm pārsniedz 150 *euro*.
- 12.7. atbilstoši Noteikumu 17.punkta prasībām – Pasākumam pretendents piedāvā darba vietas, kas atbilst Ministru kabineta 2002.gada 8.janvāra noteikumu Nr.10 "Noteikumi par darbiem, kuros atļauts nodarbināt bērnus vecumā no 13 gadiem" (ja darba vietā plānots nodarbināt bērnus) un Ministru kabineta 2002.gada 28.maija noteikumu Nr.206 "Noteikumi par darbiem, kuros aizliegts nodarbināt pusaudžus, un izņēmumi, kad nodarbināšana šajos darbos ir atļauta saistībā ar pusaudža profesionālo apmācību" (ja darba vietā plānots nodarbināt pusaudžus) nosacījumiem;
- 12.8. atbilstoši Darba likuma un Noteikumu 17.punkta prasībām – pretendents pieteiktajai darba vietai mēneša darba algu normāla darba laika ietvaros noteicis ne mazāk kā valstī

noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērā vai ne mazāk kā minimālo stundas tarifa likmi.

- 12.9. atbilstoši Noteikumu 108.punkta prasībām – pretendents var nodrošināt Pasākuma ietvaros darba vadītāju, kurš palīdz skolēnam apgūt darbam nepieciešamās pamatprasmes un iemaņas, veic darba laika uzskaiti, kontrolē izglītojamā darbu un nodrošina izglītojamā uzraudzību darba laikā. Viens darba vadītājs var vadīt darbu ne vairāk kā 10 Pasākumā iesaistītajiem skolēniem, ja darbs tiek vadīts vismaz vienam skolēns ar invaliditāti – ne vairāk kā pieciem skolēniem.

IV Piedāvājumu vērtēšana

13. Komisija pārbauda, vai pretendents ir iesniedzis visus šīs kārtības 11.punktā noteiktos dokumentus un tie parakstīti atbilstoši kārtības 7.punktam. Ja Komisija konstatē, ka pieteikums nav noformēts atbilstoši dokumentu noformēšanas prasībām, Komisija rakstveidā par to informē pretendentu un 10 dienu laikā no informācijas pieprasīšanas brīža pieprasa, lai pretendents pieteikumu noformē atbilstoši 2018.gada 4.septembra Ministru kabineta noteikumos Nr.558 “Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība” noteiktajām prasībām, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret visiem pretendentiem. Ja vēstulē noteiktajā termiņā pretendents neiesniedz pieteikumu, kurš noformēts atbilstoši dokumentu noformēšanas prasībām, pretendenta pieteikums no dalības tālākā vērtēšanā tiek izslēgts.
14. Komisija atbilstoši Sankciju likuma 11.² pantā noteiktajam, pārbauda, vai uz pretendentu, tā valdes vai padomes locekli, patiesā labuma guvēju, pārstāvēttiesīgo personu vai prokūristu, vai personu, kura ir pilnvarota pārstāvēt pretendentu darbībās, kas saistītas ar filiāli, neattiecas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts sankcijas. Pārbaudei izmanto Finanšu izlūkošanas dienesta sankciju sarakstu (<https://sankcijas.fid.gov.lv/>), ASV Ārvalstu aktīvu kontroles biroja (Office of Foreign Assets Control) sankciju sarakstu (<https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/>) un Uzņēmumu reģistrā pārbauda pretendenta (tikai juridiskas personas), tā vienības vai struktūras Komisijas regulā (EU) 2022/576 5.1 panta pirmajā punktā noteiktajam. Ja konstatē atbilstību Sankciju likuma 11.² pantā un Komisijas regulas (EU) 2022/576 5.1 panta pirmajā punktā noteiktajam, Komisija izslēdz pretendenta pieteikumu no tālākas vērtēšanas.
15. Komisija vērtē pretendentu pieteikumu un tā pielikumu atbilstību kārtības 12.punkta prasībām:
  - 15.1. Noteikumu 15.1.apakšpunkta prasību pārbaudei izmanto VID publiskojamo datu bāzi <https://www6.vid.gov.lv/>, vai VID Saimnieciskās darbības veicēju reģistru <https://www6.vid.gov.lv/SDV>, vai VID nodokļu maksātāju reģistru <https://www6.vid.gov.lv/STRV>. Ja komisija konstatē, ka pretendenta pieteikumā norādītais NACE kods nav reģistrēts VID publiskojamo datu bāzē, komisija 10 dienu laikā no informācijas pieprasīšanas brīža pretendentam lūdz iesniegt izdruku no VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas (turpmāk – VID EDS), kas apliecina pretendenta darbību pieteikumā norādītā NACE koda jomā. Ja vēstulē noteiktajā termiņā izdruka no VID EDS netiek iesniegta, pretendenta pieteikums no dalības tālākā vērtēšanā tiek izslēgts;
  - 15.2. Noteikumu 15.2.apakšpunkta prasības pārbaudē izmanto, pretendenta pieteikumā sniegto apliecinājumu un papildus iesniegto informāciju (ja attiecināms);
  - 15.3. Noteikumu 15.4.apakšpunkta prasību pārbaudei izmanto NVA aktīvo nodarbinātības pasākumu un pasākumu sadarbības partneru līgumsaistību pārkāpumu reģistru. Ja pretendents ir iekļauts pārkāpumu reģistrā, Komisija izslēdz pretendenta pieteikumu no tālākas vērtēšanas;
  - 15.4. Noteikumu 15.5.apakšpunkta prasību pārbauda Elektroniskā iepirkumu sistēmas e-izziņu apakšsistēmā. Komisija pārlicinās, vai uz pretendentu neattiecas kārtības 12.5.

- un 12.6.apakšpunktā noteiktās prasības. Ja konstatē, ka uz pretendentu attiecas kārtības 12.5.2.apakšpunktā minētie izslēgšanas noteikumi, komisija pārbauda, vai tie atbilst 12.5.2.1. un 12.5.2.2.apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem. Ja uz pretendentu attiecas, kāds no PIL 42.panta pirmās daļas 3., 7. un 8.punktā minētajiem izslēgšanas noteikumiem, komisija izslēdz pretendenta pieteikumu no tālākas vērtēšanas. Ja konstatē, ka pretendentam ir nodokļu parāds, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāds, kas kopsummā pārsniedz 150 *euro*, Komisija rakstveidā par to informē pretendentu un 10 dienu laikā no informācijas pieprasīšanas lūdz iesniegt:
- 15.4.1. izdruku no VID EDS, vai VID izziņu par to, ka pretendentam lēmuma pieņemšanas dienā nebija attiecīgo nodokļu parāds, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāds;
  - 15.4.2. pirms lēmuma pieņemšanas dienas VID izdota lēmuma kopiju par nodokļu samaksas termiņa pagarināšanu vai atlikšanu, vai citus objektīvus pierādījumus par nodokļu parāda neesamību¹;
  - 15.4.3. pašvaldības izdotu izziņu vai citus objektīvus pierādījumus par to, ka attiecīgajai personai nav nekustamā īpašuma nodokļa parāds;
Ja vēstulē noteiktajā termiņā apliecinājums par nodokļu parāda neesamību netiek iesniegts, pretendenta pieteikums no dalības tālākā vērtēšanā tiek izslēgts.
- 15.5. Noteikumu 17.punkta (kārtības 12.7. un 12.8.apakšpunkts) prasības pārbaudē izmanto informāciju, kas pieejama pretendenta sagatavotajā pielikumā pie pieteikuma "Pretendenta piedāvāto darba vietu saraksts". Pārbauda norādītās profesijas atbilstību noteikto Ministru kabineta noteikumu prasībām (atbilstoši, vai Pasākumā tiek iesaistīts bērns vai pusaudzis), kā arī pārbauda vai ailē "Ikmēneša darba alga skolēnam" nav noteikta ne mazāk kā valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērs vai ne mazāk kā minimālo stundas tarifa likme. Papildus vērtē vai pretendents spēj nodrošināt Pasākumā iesaistītā nodarbināšanu visu līguma darbības laiku.
- 15.6. Noteikumu 108.punkta prasības pārbaudē izmanto informāciju, kas pieejama pretendenta sagatavotajā pielikumā pie pieteikuma "Pretendenta piedāvāto darba vietu saraksts". Pārbauda norādīto informāciju par skolēnu darba vietu skaitu vai darba vietu skaitu skolēniem ar invaliditāti un pārbauda norādīto darba vadītāju skaitu;
16. Pēc visu kritēriju pārbaudes, Komisija pārliecinās, vai pretendenta pieteikuma saturs ir sniedzis visu izvērtēšanai nepieciešamo informāciju, vai tas ir bijis atbilstoši noformēts. Ja Komisija konstatē, ka pieteikumā ietvertā vai pretendenta iesniegtā informācija vai dokuments ir neskaidrs vai nepilnīgs, Komisija rakstveidā par to informē pretendentu un 10 dienu laikā no informācijas pieprasīšanas brīža pieprasa, lai pretendents izskaidro vai papildina minēto informāciju vai dokumentu vai iesniedz trūkstošo dokumentu, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret visiem pretendentiem. Ja vēstulē noteiktajā termiņā pretendents neiesniedz pieprasīto informāciju, pretendenta pieteikums no dalības tālākā vērtēšanā tiek izslēgts.

V. Lēmuma pieņemšana

17. Komisija pieņem lēmumu atbilstoši NVA filiālei piešķirtajam Pasākuma rezultatīvajam rādītājam un finansējumam. Ja NVA filiālei noteiktais rezultatīvais rādītājs un finansējums ir pietiekams visu pretendentu pieteikto darba vietu izveidei, Komisija pieņem lēmumu par iespējamu līguma slēgšanu ar pretendentiem, kuriem nav pieprasīta papildus informācija vai dokumenti.

---

¹ Skaidrojums par nodokļu parāda neesamības apliecinājumu pieejams Iepirkumu uzraudzības biroja mājaslapā: <https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-nodoklu-paradu-neesamibas-apliecinasana>

18. Pretendentu, kuriem lūdz iesniegt papildu informāciju vai dokumentus (kārtības 13.punktā, 15.1., 15.4.apakšpunktā un 16.punktā minētajos gadījumos), pieteikumus izskata atsevišķā Komisijas sēdē pēc papildu informācijas iesniegšanas termiņa beigām vai ātrāk, ja visa papildus pieprasītā informācija vai dokumenti ir iesniegti.
19. Komisija izslēdz pretendenta pieteikumu no dalības vērtēšanā gadījumā, ja pretendents nav iesniedzis papildus informāciju vai dokumentus un pretendents:
  - 19.1. atbilst Sankciju likuma 11.² panta un Komisijas regulas (EU) 2022/576 5.1 panta pirmajā punktā noteiktajiem nosacījumiem;
  - 19.2. neatbilst Noteikumu 15.1.apakšpunkta prasībām – pretendents nav reģistrēts saskaņā ar attiecīgo saimniecisko darbību regulējošo normatīvo aktu prasībām;
  - 19.3. neatbilst Noteikumu 15.2.apakšpunkta prasībām – pretendents nav licence, akreditācijas lapa, sertifikāts attiecīgo pakalpojumu sniegšanai, ja to nepieciešamību nosaka normatīvie akti;
  - 19.4. neatbilst Noteikumu 15.4.apakšpunkta prasībām – pretendents pēdējā gada laikā ir būtiski pārkāpis NVA pasākumu īstenošanas nosacījumus;
  - 19.5. neatbilst Noteikumu 15.5.apakšpunkta prasībām – uz pretendentu attiecas kāds no PIL 42.panta pirmās daļas 3., 7. un 8.punktā minētajiem izslēgšanas noteikumiem, vai pretendents dienā, kad pieņemts lēmums par iespējamu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, Latvijā vai valstī, kurā tas reģistrēts vai kurā atrodas tā pastāvīgā dzīvesvieta, ir nodokļu parāds, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāds, kas kopsummā kādā no valstīm pārsniedz 150 *euro*;
20. Komisija pieņem lēmumu par tādu pretendentu pieteikumu atbalstīšanu, kuri nav izslēgti no dalības vērtēšanā un atbilst kārtības 12.punkta prasībām.
21. Ja NVA filiālei piešķirtais Pasākuma rezultatīvais rādītājs un finansējums nav pietiekams visu atbilstošo pretendentu pieteikto darba vietu atbalstīšanai, Komisija papildus secīgi piemēro šādus kritērijus:
  - 21.1. priekšroku dod pretendents, kurš piedāvā lielāku līdzfinansējumu skolēna darba algai papildu Noteikumos noteiktajam minimumam. Līdzfinansējumu ņem vērā, ja darba devēja daļa skolēna algai (bruto darba alga) pārsniedz pusi no minimālās darba algas (proporcionālu aprēķinu veic nepilnam darba laikam un stundu tarifa likmei);
  - 21.2. ja, izvērtējot pretendentu pieteikumus, vairāku pretendentu piedāvātais līdzfinansējums ir vienāds, priekšroku dod pretendents, kurš paredzējis izveidot darba vietu profesijā, kas augstāka par Profesiju klasifikatora devīto pamatgrupu;
  - 21.3. ja, izvērtējot pretendentu pieteikumus, rezultatīvais rādītājs neļauj apstiprināt visas darba vietas, kas nav Profesiju klasifikatora devītajā pamatgrupā, vai kurām ir vienāds punktu skaits un tās ir Profesiju klasifikatora devītajā pamatgrupā, tad Komisija atbalsta pretendentu piedāvātās darba vietas pieteikumu reģistrēšanas secībā NVA filiālē.
22. Komisija pieņem lēmumu:
  - 22.1. **izslēgt** pretendenta pieteikumu no dalības vērtēšanā, ja pretendents neatbilst kārtības 19.punktā atrunātajiem nosacījumiem;
  - 22.2. **atbalstīt** pretendenta piedāvātās darba vietas, kuras atbilst Noteikumu, kārtības u.c. normatīvo aktu prasībām, vai ir atbalstāmas saskaņā ar kārtības 20.punkta noteiktajiem papildus kritērijiem;
  - 22.3. **neatbalstīt** pretendenta piedāvātās darba vietas, ja:
    - 22.3.1. pretendents neatbilst kārtības 12.7., 12.8. un 12.9.apakšpunkta prasībām;

22.3.2. NVA filiālei noteiktais rezultatīvais rādītājs vai finansējuma apmērs ir nepietiekams, lai atbalstītu visu atbilstošo pretendentu piedāvāto darba vietu izveidi.

23. Ja viena mēneša laikā no lēmuma pieņemšanas dienas NVA filiālei tiek piešķirts papildu rezultatīvais rādītājs vai finansējums, lai atkārtoti lemtu par to pretendentu pieteikto darba vai mācību vietu atbalstīšanu, par kurām tika pieņemts Komisijas lēmums "neatbalstīt", pamatojoties uz kārtības 22.3.2.apakšpunktu, Komisijas priekšsēdētājs sasauk Komisiju. Komisija pārbauda vai uz pretendentu neattiecas neviens no kārtības 19.punktā minētajiem izslēgšanas noteikumiem. Komisija pieņem lēmumu, atbilstoši kārtības 22.punkta nosacījumiem. Ja viena mēneša laikā papildu rezultatīvais rādītājs vai finansējums NVA filiālei netiek piešķirts, atkārtota Komisija netiek sasaukta.

VI. Lēmuma paziņošana un līguma noslēgšana

24. Komisija piecu darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas dienas atbilstoši Paziņošanas likumā noteiktajai kārtībai informē pretendentu par pieņemto lēmumu.
25. Pretendents Komisijas lēmumu var apstrīdēt NVA direktoram viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas, iesniedzot rakstveida iesniegumu.
26. NVA publicē NVA mājaslapā informāciju par Komisijas lēmumu.
27. Komisijas protokolā un lēmumā norāda, ka līgumu par Pasākuma īstenošanu ar atbalstītajiem pretendentiem slēdz ne vēlāk kā dienu pirms dalību Pasākumā līguma ietvaros paredzēts uzsākt pirmajam skolēnam.